

ви, що вивчається, знання і навички комунікативної поведінки, навички і уміння вербальної і невербальної поведінки.

Слідуючи комунікативному, системно-діяльному підходу у вивченні англійської мови, ми в своїй практиці прагнемо здійснювати впорядковане і систематизоване навчання іноземній мові, як засобу спілкування, в умовах модельованої на заняттях мовної діяльності. До вищезгаданого підходу відноситься і система спільної (наприклад, екстралінгвістичної, педагогічної) діяльності, системне співвідношення рідної і іноземної мов (їх свідомо-порівняльний аналіз), текст, як система мовних продуктів, система структурно-мовних утворень (діалог, монолог, монолог у діалозі, різні типи мовних висловів і повідомлень і т. п.). У результаті формується система володіння іноземною мовою, як засобом спілкування, у широкому сенсі цього слова.

Отже, використовувані в навчанні матеріали, повинні сформувати мовну компетенцію (володіння мовним матеріалом для його використання у вигляді мовних висловів), соціолінгвістичну компетенцію (здатність використовувати мовні одиниці відповідно до ситуацій спілкування), дискурсивну компетенцію (здатність розуміти і досягати зв'язності в сприйнятті і породженні окремих висловів), «стратегічну» компетенцію (здатність компенсувати вербальними і невербальними засобами недоліки у володінні мовою), соціально-культурну компетенцію (ступінь знайомства з соціально-культурним контекстом функціонування мови), соціальну компетенцію (здібність і готовність до спілкування з іншими).

Друзь Ю. М., канд. пед. наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов
факультету управління персоналу та маркетингу

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Актуалізація навчання іноземних мов у вищій економічній школі визначається не тільки зростанням міжнародних контактів, але й якісними змінами в процесах міжнародної економіки, техніки, виробництва, потребою в оволодінні уміннями іншомовного спілкування в тій мірі, яка необхідна для співпраці, співтворчості й взаєморозуміння представників різних культур. Така взаємодія й

спілкування можливі лише за умов наявності якісної професійної підготовки й достатнього рівня комунікативної культури.

У зарубіжних системах економічної освіти оволодіння іноземною мовою на рівні професійного спілкування, знання специфіки міжкультурної комунікації є важливим показником рівня професіоналізму, одним з невід'ємних компонентів вищої освіти.

Під час навчання у вищій економічній школі майбутні фахівці мають усвідомити, що за рівних умов успіху в управлінні людьми домагається той, хто оволодів мистецтвом мовленнєвої комунікації і уміло користується мовленням як засобом управління. На практичних заняттях, особливо в процесі вивчення іноземної мови, існують великі можливості для вироблення та опанування комунікативних вмінь, зокрема таких, як уміння:

— прогнозувати поведінку партнера, що передбачає володіння аналізом ситуації, передбачення можливих варіантів її розвитку і наслідків, застосування альтернативних підходів до вирішення завдання;

— розвивати й планувати відносини, що дозволяють створювати та підтримувати сприятливу, соціально-коректну для умов певної ситуації атмосферу;

— застосовувати необхідну стратегію і тактику спілкування для досягнення поставлених цілей, запланованого результату.

Як свідчить практика навчання, успіх вироблення та опанування комунікативних умінь, становлення комунікативної поведінки багато в чому визначається тим, як під час організації й проведенні занять продумуються механізми спілкування. Реалізація комунікативних задач дозволяє інтенсифікувати процес навчання, забезпечити самовираження особистості кожного студента, підвищити його активність у пізнавальній діяльності. Від чіткості комунікативної задачі, її умілої постановки й розв'язання в навчальній роботі залежить успіх реалізації комунікативно-ситуаційного підходу, суть якого складається у створенні на семінарських і практичних заняттях комунікативних ситуацій, включаючись у пошук виходу з яких, студенти отримують можливість самостійно приймати рішення, вдосконалити власне творче мислення, індивідуальний стиль діяльності та спілкування.

Створення необхідних умов для становлення творчої особистості майбутніх фахівців неможливе без зміни характеру і технології навчання. Положення про те, що особистість — це продукт рольової взаємодії між людьми, оскільки людська природа та соціальний порядок є продуктами комунікації, активізує пошуки вдосконалення шляхів формування комунікативної культури майбутніх

фахівців. У цьому плані вагомий інтерес становлять ідеї про розвиток комунікативних здібностей особистості, виявлення можливостей професійно спрямованого спілкування, активної діяльності в становленні професійної позиції студентів. В основі професійної позиції лежить цільова настанова на спілкування, набір комунікативних умінь і навичок, що забезпечують активність і самостійність особистості. Економіст повинен володіти тонкощами людської комунікації, яка включає в себе систему вербальних і невербальних методів. Мова є джерелом інформації і засобом впливу та взаємодії суб'єктів навчального процесу. Навчальні предмети містять у собі великі можливості для підготовки студентів до ділового спілкування. Зокрема, іноземна мова, за умови використання раціональної технології її викладання, відіграє важливу роль у підготовці студентів до іншомовного спілкування.

Друзь Г. М., канд. пед. наук, доцент
кафедри іноземних мов
факультету управління персоналом та маркетингу

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА»

У зв'язку з процесами глобалізації і поступовим входженням України в міжнародний освітній простір все більшого значення набуває вдосконалення процесу іншомовної підготовки у вищій економічній школі. При цьому зростає роль педагогічних технологій, основу яких складає компетентнісний підхід до освіти і навчання.

Останніми роками у зв'язку з якісними змінами, які відбуваються в системі вищої освіти, розширюється пошук засобів підвищення ефективності навчального процесу. Багато викладачів творчо підходять до застосування різних дидактичних засобів для активізації навчальної-пізнавальної діяльності студентів. У практиці викладання іноземних мов на сучасному етапі навчання широкого застосування набувають такі технології, як дискусії, мозкові атаки, навчання в малих групах співпраці, рольові ігри проблемної спрямованості, метод ситуаційного аналізу, презентації, метод проектів, інформаційні технології.

Найкращий результат досягається лише при комплексному застосуванні різних методів та інших дидактичних засобів. Вибір